

Форма № 09/18

Затверджена рішенням вченої ради
ІДГУ

від 30.08.2018 р., протокол № 1

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.

Голова НМР Н. М. Кольцун Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методи соціальної роботи

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 23 Соціальна робота
(шифр і назва галузі знань)

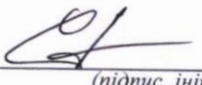
спеціальність 231 Соціальна робота
(спеціалізація) (код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))

освітня програма Соціальна робота. Соціальна педагогіка
(назва освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис, ініціали, прізвище) *доц. Фурдуй С.Б.*

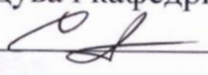
РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою соціальної роботи,
соціальної педагогіки та фізичної
культури

протокол № 5 від

9.01.2019 р.

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище) *доц. Фурдуй С.Б.*

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради педагогічного
факультету

(підпис, ініціали, прізвище) *доц. Тимкова С.Д.*

Розробник програми:

Омельченко Ганна Михайлівна, викладач кафедри
соціальної роботи, соціальної педагогіки та
фізичної культури

Рецензент програми:

Фурдуй Світлана Борисівна, кандидат педагогічних
наук, завідувач кафедри соціальної роботи,
соціальної педагогіки та фізичної культури.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	20	6
Модулів:	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-4	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 3-8	Семінарські заняття:	
	28	6
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 2 - самостійна робота: 6	Консультації:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Індивідуальні заняття:	
	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: процес навчання та виховання студентів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування особистості фахівця вищої кваліфікації.

Метою вивчення дисципліни є: формування уявлення про основи соціальної роботи як теорії, практики, навчальної дисципліни та професійної діяльності, в обґрунтуванні соціальної роботи з різними об'єктами та соціальної роботи в різних соціальних інституціях. Ознайомлення та поширення знання студентів про методи соціальної роботи, загальні та специфічні технології соціальної роботи, їх особливості використання під час надання допомоги потребуючим верствам населення.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін : «Історія соціальної роботи», «Загальна психологія», «Соціологія», «Філософія», «Основи правознавства».

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу пов'язана з дисциплінами «Соціальна робота в Україні», «Соціальна педагогіка», «Технологія соціальної роботи в Україні».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Знання:** знати особливості соціальної роботи як теорії, практики, навчальної дисципліни та професійної діяльності; об'єкти та суб'єкти соціальної роботи; характеристики базових теорій соціальної роботи; методи індивідуальної та групової соціальної роботи; види та типи організацій, що надають соціальні послуги різним категоріям клієнтів.
- Уміння:** застосовувати базові теорії соціальної роботи у практичній діяльності; диференціювати зміст практичної діяльності відповідно до різних об'єктів, суб'єктів та напрямів соціальної роботи; добирати адекватні методи соціальної роботи відповідно до потреб різних груп клієнтів; розкривати специфіку та особливості укладання загальних та спеціальних технологій соціальної роботи в діяльності працівника соціальної сфери з потребуваними соціальної допомоги верствами населення; використовувати знання для розробки новітніх технологій соціальної роботи; проявляти самостійність та відповідальність у роботі.
- Комунікація:** Демонструвати знання основних етапів становлення і розвитку соціальної роботи як науки та практичної діяльності, нормативно-правової бази соціальної роботи та соціального забезпечення, соціально-психологічної допомоги населенню.
- Автономність та відповідальність:** Впроваджувати прийоми мотивації, самомотивації на шляху до досягнення спільної мети, виявляти вміння адаптувати свою поведінку до прийняття системи цінностей іншого.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Теоретичні основи соціальної роботи	4	2	1	-	-	-	5	1	1	-	-	-	-	7
2.	Категорії соціальної роботи	4	2	1	-	-	-	5	1	1	-	-	-	-	7
3.	Парадигми та теорії соціальної роботи	4	2	2	-	-	-	5	1	1	-	-	-	-	7
4.	Психологічні теорії соціальної роботи	4	2	2	-	-	-	5	1	1	-	-	-	-	7
5.	Соціологічні теорії соціальної роботи	4	2	2	-	-	-	5	1	1	-	-	-	-	7
6.	Комплексні теорії соціальної роботи	4	2	2	-	-	-	5	1	1	-	-	-	-	7
7.	Сутність та	2	1	1	-	-	-	5	1	-	1	-	-	-	7

	структура соціальної роботи як професійної діяльності														
8.	Сутність та поняття про конкретні технології соціальної роботи	2	1	1	-	-	-	5	1	-	1	-	-	-	7
9.	Соціологічні технології в соціальній роботі	3	1	2	-	-	-	5	1	-	1	-	-	-	7
10.	Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі.	3	1	2	-	-	-	5	1	-	1	-	-	-	7
11.	Психологічні технології в соціальній роботі	3	1	2	-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	7
12.	Технології соціальної роботи з сім'єю, жінками та молоддю	3	1	2	-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	7
13.	Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми та підлітками	3	1	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	8
14.	Технології соціальної роботи з людьми літнього та похилого віку	3	1	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	6
15.	Технології соціальної роботи в пенітенціарній системі	2	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	6
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:		48	20	28	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Теоретичні основи соціальної роботи

Взаємозв'язок соціальної політики і соціальної роботи. Сутність поняття «соціальна робота». Предмет та завдання соціальної роботи. Змістова характеристика соціальної роботи. Закономірності, функції соціальної роботи. Принципи соціальної роботи. Соціальна робота в системі наук. Соціальна

робота як вид професійної діяльності. Зміст соціальної роботи як навчальної дисципліни.

Тема 2. Категорії соціальної роботи

Поняття тезаурусу соціальної роботи. Групи понять і категорій соціальної роботи. Запозичені поняття та категорії соціальної роботи. Зміст загальних понять і категорій соціальної роботи. Характеристика специфічних понять і категорій соціальної роботи.

Тема 3. Парадигми та теорії соціальної роботи

Соціальна робота як парадигмальна теорія і практика. Сутність поняття «теорія соціальної роботи». Класифікація теорій соціальної роботи за спорідненістю із соціально-гуманітарними науками: психологічні теорії соціальної роботи, соціологічні теорії соціальної роботи, комплексні (біопсихосоціальні) теорії соціальної роботи. Взаємозв'язок теорії і практики соціальної роботи.

Тема 4. Психологічні теорії соціальної роботи

Психодинамічна теорія соціальної роботи. Напрями розвитку сучасного психоаналізу. Техніки психодинамічної теорії. Біхевіористські і когнітивні теорії соціальної роботи. Гуманістично-екзистенційна теорія соціальної роботи.

Тема 5. Соціологічні теорії соціальної роботи

Системна теорія соціальної роботи. Екологічна теорія соціальної роботи. Використання у соціальній роботі теорії ролей. Соціально-радикальна теорія соціальної роботи.

Тема 6. Комплексні теорії соціальної роботи

Кризове втручання. Положення теоретичної основи кризового втручання. Методи кризового втручання. Зосереджена на завданні теорія соціальної роботи. Етапи діяльності відповідно до зосередженої на завданні теорії соціальної роботи. Сімейна терапія. Напрями сімейної терапії. Психосоціальна терапія. Соціально-педагогічна теорія соціальної роботи. Компоненти соціально-педагогічної теорії соціальної роботи.

Тема 7. Сутність та структура соціальної роботи як професійної діяльності

Сутність понять «об'єкт», «суб'єкт», «клієнт». Характеристика категорій клієнтів соціальної роботи. Суб'єкти соціальної роботи. Структура соціальної роботи. Класифікація суб'єктів соціальної роботи. Рівні соціальної роботи. Основні напрями, функції, ресурси та ресурсне забезпечення соціальної роботи.

Тема 8. Сутність та поняття про конкретні технології соціальної роботи

Конкретні технології в соціальній роботі: зміст, поняття, характеристика, загальний огляд. Класифікація. Специфіка застосування конкретних технологій.

Тема 9. Соціологічні технології в соціальній роботі

Взаємозв'язок соціології та соціальної роботи. Технологія моніторингу системи соціального обслуговування. Ознаки соціологічного мислення соціальних працівників.

Тема 10. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі.

Соціально-педагогічна компетентність спеціаліста з соціальної роботи. Методи соціально-педагогічної діяльності. Принципи: конкретно-

історичного підходу; гармонії просвіти і організації практичної діяльності клієнтів; принцип колективної творчості; принцип спадковості; принцип комплексності. Соціально–педагогічна технологія. Типи соціально–педагогічних технологій: теоретична технологія; дослідницька технологія. Прикладна технологія загального типу. Структура та етапи загальної соціально–педагогічної технології. Педагогічні методи і технології в соціальній роботі.

Тема 11. Психологічні технології в соціальній роботі

Сутність і значення психології в соціальній практиці. Психологічні основи технологій соціальної роботи: глибинна психологія (психодинамічні теорії); біхевіористський напрямок (психологія поведінки); когнітивна психологія; гуманістична психологія. Характеристика і специфіка застосування психологічних методів у соціальній роботі. Типи взаємодії психологів з клієнтами: вирішення соціальних завдань; вирішення моральних завдань; вирішення власне психологічних завдань. Способи формування психіки. Методи психічного саморозвитку особистості.

Тема 12. Технології соціальної роботи з сім'єю, жінками та молоддю.

Типологія сімей. Специфіка роботи з сім'ями. Специфіка соціальних проблем жінок. Соціальна робота з жінками у західних країнах. Технології соціальної роботи з жінками в умовах сучасної України. Моделі соціальних служб для жінок: притулки для жінок; центри інформації для жінок; багатoproфільні жіночі центри; центри допомоги молодим матерям; спеціалізовані служби, що займаються розв'язанням проблем жіночого безробіття; бізнес–інкубатор.

Тема 13. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми та підлітками.

Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві. Фактори, що впливають на дезадаптацію дітей. Основні етапи організаційної технології соціальної роботи з дезадаптованими підлітками. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками. Діагностика проблем особистістю і соціального розвитку дітей і підлітків, Розробка програм діяльності з дитиною, групою, спільнотою.

Тема 14. Технології соціальної роботи з людьми літнього та похилого віку.

Люди літнього та старого віку як соціальна спільність. Участь людей літнього віку в житті сучасного суспільства. Соціальна робота з людьми літнього та старого віку. Компетентність соціального працівника в роботі з людьми похилого віку.

Тема 15. Технології соціальної роботи в пенітенціарній системі.

Злочинність як соціальна і психологічна проблема. Технології роботи в пенітенціарних закладах із засудженими. Особливості роботи з неповнолітніми засудженими. Технології соціальної роботи з колишніми засудженими. Сучасні підходи до реабілітації злочинців.

5.2. Тематика семінарських занять

ТЕМА 1. Теоретичні основи соціальної роботи

ТЕМА 2. Категорії соціальної роботи

ТЕМА 3. Парадигми та теорії соціальної роботи

- ТЕМА 4. Психологічні теорії соціальної роботи
 ТЕМА 5. Соціологічні теорії соціальної роботи
 ТЕМА 6. Комплексні теорії соціальної роботи
 ТЕМА 7. Сутність та структура соціальної роботи як професійної діяльності
 ТЕМА 8. Сутність та поняття про конкретні технології соціальної роботи
 ТЕМА 9. Соціологічні технології в соціальній роботі
 ТЕМА 10. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі.
 ТЕМА 11. Психологічні технології в соціальній роботі
 ТЕМА 12. Технології соціальної роботи з сім'єю, жінками та молоддю
 ТЕМА 13. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми та підлітками
 ТЕМА 14. Технології соціальної роботи з людьми літнього та похилого віку
 ТЕМА 15. Технології соціальної роботи в пенітенціарній системі

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин (дфн)	Кількість Годин (зфн)	Форми звітності
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	16	39	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: - опрацювання наукових статей; - конспект першоджерел - підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження.	12 15 10 15	20 15 10 20	Анотації наукових статей Конспект Реферат Презентація
	Разом	72	108	

Тематика індивідуальних завдань

Перелік першоджерел для самостійного опрацювання

- Адлер А. Понять природу человека .– Доступно:: [http://log-in.ru/ books](http://log-in.ru/books).
 Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии. Лекции по введению в психотерапию для врачей, психологов, учителей.– Доступно:: [http://www.klex.ru /713](http://www.klex.ru/713).
 Бек А. Когнитивная терапия.– Доступно: <http://log-in.ru/books>.
 Берн Э. Групповая психотерапия –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
 Берн Э. Игры, в которые играют люди (психология человеческих взаимоотношений). Люди, которые играют в игры (психология человеческой судьбы) –Доступно:: <http://lib.ru/PSIHO/BERN/games.txt>.
 Боулби Д. Привязанность. –Доступно:<http://www.klex.ru/as5>.
 Бьюдженталь Дж. Искусство психотерапевта–СПб.: Питер, 2001.–304 с.
 Бьюдженталь Дж. Наука быть живым. Диалоги между терапевтом и пациентом в гуманистической психотерапии. –М.:Класс, 1998.–336 с.
 Варга А. Я. Системная семейная психотерапия . –Доступно:<http://log-in.ru/books>.
 Витакер К. Семья в кризисе . –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
 Гроф К. Неистовый поиск себя: Руководство по личностному росту и трансформации –М.: ООО «Изд-во АСТ», 2003. –347 с.

- Кляйн М. Зависть и благодарность. Исследование бессознательных источников. – Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Маданес К. Стратегическая семейная терапия. –М.: Класс, 1999.–272 с.
- Маслоу А. Мотивация и личность. –СПб: Евразия, 1999. –478 с.
- Мей Р. Искусство психологического консультирования.–Доступно: <http://psuomania.info>.
- Морено Я. Психодрама. –М.: Апрель-Пресс; ЭКСМО-Пресс, 2001.–528 с.
- Ранк О. Миф о рождении героя . –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Роджерс К. Консультирование и психотерапия. –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Сатир В. Психотерапия семьи. –Доступно:<http://log-in.ru/books>.
- Франкл В. Человек в поисках смысла. – Доступно: <http://lib.ru/DPEOPLE/BERN/frankl.txt>
- Фрейд З. Введение в психоанализ. Лекции.–Доступно:<http://lib.ru/PSIHO/FREUD/lekicii.txt>.
- Фрейд З. Психология бессознательного. –Доступно: <http://log-in.ru/books>.–
- Фромм Э. Бегство от свободы .–Доступно: <http://lib.ru/PSIHO/FROMM/fromm02.txt>.
- Хейли Дж. Терапия испытанием. Необычные способы менять поведение. –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Хеллингер Б. Порядки любви. Разрешение семейно-системных конфликтов и противоречий.–М.: Изд. Ин-т психотерапии, 2003.–400 с.
- Хорни К. Наши внутренние конфликты.–М.: Эксмо, 2003.–320 с.
- Эллис А. Гуманистическая психотерапия. Рационально-эмоциональный подход. – Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Эриксон, Э. Детство и общество. – Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Юнг К. Г. Архетип и символ. – Доступно:<http://www.klex.ru/2x4>.
- Юнг К. Г. Конфликты детской души. – Доступно:<http://www.klex.ru/713>.

Тематика рефератів

1. Вплив теорій на практику соціальної роботи.
2. Класифікація теорій у соціальній роботі.
3. Чинники розвитку теорій соціальної роботи.
4. Теорія систем і сучасна практична соціальна робота.
5. Значення соціально-педагогічної теорії для соціальної роботи.
6. Використання у соціальній роботі теорії ролей.
7. Типовий процес ведення випадку.
8. Перспективи розвитку консультивання в соціальних службах України.
9. Роль представництва інтересів клієнтів у сучасній соціальній роботі.
10. Особливості вуличної соціальної роботи з дітьми.
11. Соціальна робота з мігрантами.
12. Перспективи розвитку групової соціальної роботи в Україні.
13. Проведення тренінгів із дорослими людьми.
14. Соціальна робота з біженцями.
15. Практика соціальної роботи з сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах.
16. Особливості соціальної роботи з молоддю.
17. Соціально-педагогічна робота з дітьми з функціональними обмеженнями.

18. Соціально-психологічні основи соціальної роботи з людьми поважного віку.
19. Діяльність неурядових організацій у соціальній сфері.
20. Соціальна робота в системі соціальних служб.

Результати власного індивідуального дослідження студенти презентують на семінарському занятті (обсяг презентації – не менше 20 слайдів).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом з теорії та методів соціальної роботи, а також вміння застосовувати ці знання в практичній діяльності

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Проаналізуйте сутність поняття «соціальна робота».
2. Розкрийте особливості становлення соціальної роботи як науки в Україні.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний	35 балів (поточний контроль)	16 балів

пороговий рівень		(проміжний контроль)
-------------------------	--	----------------------

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Конспект першоджерел	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

Адлер А. Понять природу человека .– Доступно:: <http://log-in.ru/books>.

Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии. Лекции по введению в психотерапию для врачей, психологов, учителей.– Доступно:: <http://www.klex.ru/713>.

Бек А. Когнитивная терапия.– Доступно: <http://log-in.ru/books>.

Берн Э. Групповая психотерапия –Доступно: <http://log-in.ru/books>.

Берн Э. Игры, в которые играют люди (психология человеческих взаимоотношений). Люди, которые играют в игры (психология человеческой судьбы) –Доступно:: <http://lib.ru/PSIHO/BERN/games.txt>.

Боулби Д. Привязанность. –Доступно:<http://www.klex.ru/as5>.

Бьюдженталь Дж. Искусство психотерапевта–СПб.: Питер, 2001.–304 с.

- Бьюдженталь Дж. Наука быть живым. Диалоги между терапевтом и пациентом в гуманистической психотерапии. –М.:Класс, 1998.–336 с.
- Варга А. Я. Системная семейная психотерапия . –Доступно:<http://log-in.ru/books>.
- Витакер К. Семья в кризисе . –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Гроф К. Неистовый поиск себя: Руководство по личностному росту и трансформации –М.: ООО «Изд-во АСТ», 2003. –347 с.
- Кляйн М. Зависть и благодарность. Исследование бессознательных источников. – Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Маданес К. Стратегическая семейная терапия. –М.: Класс, 1999.–272 с.
- Маслоу А. Мотивация и личность. –СПб: Евразия, 1999. –478 с.
- Мей Р. Искусство психологического консультирования.–Доступно: <http://psuomania.info>.
- Морено Я. Психодрама. –М.: Апрель-Пресс; ЭКСМО-Пресс, 2001.–528 с.
- Ранк О. Миф о рождении героя . –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Роджерс К. Консультирование и психотерапия. –Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Сатир В. Психотерапия семьи. –Доступно:<http://log-in.ru/books>.
- Франкл В. Человек в поисках смысла. – Доступно: <http://lib.ru/DPEOPLE/BERN/frankl.txt>
- Фрейд З. Введение в психоанализ. Лекции.– Доступно:<http://lib.ru/PSIHO/FREUD/lekcii.txt>.
- Фрейд З. Психология бессознательного. –Доступно: <http://log-in.ru/books>.–
- Фромм Э. Бегство от свободы .–Доступно: <http://lib.ru/PSIHO/FROMM/fromm02.txt>.
- Хейли Дж. Терапия испытанием. Необычные способы менять поведение. – Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Хеллингер Б. Порядки любви. Разрешение семейно-системных конфликтов и противоречий.–М.: Изд. Ин-т психотерапии, 2003.–400 с.
- Хорни К. Наши внутренние конфликты.–М.: Эксмо, 2003.–320 с.
- Эллис А. Гуманистическая психотерапия. Рационально-эмоциональный подход. – Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Эриксон, Э. Детство и общество. – Доступно: <http://log-in.ru/books>.
- Юнг К. Г. Архетип и символ. – Доступно:<http://www.klex.ru/2x4>.
- Юнг К. Г. Конфликты детской души. – Доступно:<http://www.klex.ru/713>.
- 10.2. Допоміжні джерела*
- Елисеев О. П. Практикум по психологии личности : учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению и специальности «Социальная работа» / О. П. Елисеев. – 3-е изд. – СПб.: Питер, 2010. – 507 с.
- Еремеева Т. С. Непрерывная профессиональная подготовка будущих специалистов в области социальной работы / Т. С. Еремеева // Высш. образование сегодня. – 2007. – № 7. – С. 45–47.
- Зотова О. И. Содержание и показатели адаптации личности / О. И. Зотова, И. К. Кряжева // Организационная психология. – СПб.: Питер, 2000. – С.248–260.
- Кабаченко Н. Радикальні підходи у соціальній роботі / Н. Кабаченко, Т. Семигіна // Соціальна політика і соціальна робота. – 2004. –№ 2. – С.112–121.

- Кабаченко Н. В. Застосування теорії ролей у сучасній практичній соціальній роботі / Н. В. Кабаченко, Т. В. Семигіна // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2005. – № 1. – С. 46–55.
- Капська А. Й. Деякі теоретичні аспекти соціальної роботи / А. Й. Капська // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2004. – № 2. – С. 5–14.
- Клименко Н. Ю. Социально-педагогическая компетентность специалистов социальной сферы / Н. Ю. Клименко // Педагогика. – 2003. – № 2. – С. 22–28.
- Климова Ю. А. Консультирование детей в социальной работе / Ю. А. Климова // Мир психологии. – 2002. – № 3. – С. 250–258.
- Ковтунова О. М. Основные этапы формирования имиджа специалиста по социальной работе / О. М. Ковтунова, И. А. Ларионова // PR в образовании. – 2008. – № 4. – С. 42–45.
- Кочюнас Р. Основы психологического консультирования / Р. Кочюнас. – М. : Академич. проспект, 1999. – 345 с.
- Кучеровський О. К. Соціально-психологічні дослідження проблем людей з особливими потребами / О. К. Кучеровський // Соц. робота в Україні: теорія і практика. – 2004. – № 2. – С. 99–109.
- Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія та практика) / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. – К. : Каравела, 2009. – 368 с.
- Малик Л. Професионалізація соціальної роботи / Л. Малик // Высш. образование в России. – 2004. – № 6. – С. 125–130.
- Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харк. нац. ун-т. ім. В. Н. Каразіна; [редкол.: В. С. Бакіров (від. ред.) та ін.]. – Х., 2007. – 602 с.
- Мигович І. І. Соціальна робота як професія / І. І. Мигович, В. Ф. Жмир // Соціальна робота в Україні: теорія та практика. – 2005. – № 4. – С. 113–128.
- Осадько Л. Психологічні технології консультативної допомоги особистості / Л. Осадько // Психолог. – 2003. – Груд. (№ 46). – С. 14–17.
- Патинок О. П. Відповідальність у структурі професійної моделі соціального працівника / О. П. Патинок // Соціальна робота в Україні : теорія і практика. – 2005. – № 3. – С. 49–57.
- Пеша І. В. Соціальна допомога безпритульним та бездоглядним дітям, що надається закладами та організаціями різного рівня підпорядкування / І. В. Пеша // Укр. соціум. – 2007. – № 5/6. – С. 44–56.
- Пінчук І. М. Соціальний компонент реалізації права дитини на сімейне виховання / І. М. Пінчук // Соц. робота в Україні : теорія і практика. – 2005. – № 4. – С. 89–97.
- Психология социальной работы / О. Н. Александрова, О. Н. Боголюбова, Н. Л. Васильева [и др.]. – СПб.: Питер, 2008. – 351 с.
- Рєпнова Т. П. Соціальний патронаж сім'ї / Т. П. Рєпнова // Практ. психологія та соц. робота. – 2008. – № 10. – С. 15–31.
- Розин В. М. Традиционные и современные типы социально-психологического взаимодействия / Розин В. М. // Мир психологии. – 2008. – № 1. – С. 38–47.
- Селиванова О. А. Взаимодействие социального педагога с детьми «группы риска» / О. А. Селиванова, В. В. Фалько // Педагогика. – 2006. – № 6. – С. 58–62.

Сидоров В. Н. Теория и практика групповой социальной работы / В.Н. Сидоров // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2003. – № 4. – С. 44–50.

Солошенко Д. В. Экстренная психологическая помощь. Консультирование / Д. В. Солошенко // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2002. – № 9/10. – С. 17–38.

Соціальна робота в Україні / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Марченко [та ін.]; за заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 254 с.

Соціальна робота : технологічний аспект: навчальний посібник / за ред. А. Й. Капської. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 352 с.

10.3. Інтернет-ресурси

<http://log-in.ru>

<http://www.klex.ru>

<http://lib.ru>